

Kázání: 142. Jak vést sbírku důvodů k vděčnosti

Všechno dobré, čím jsme obdarováni, zrcadlí samotného dobrého Boha. A když sami zažíváme pocit vděčnosti, s větší pravděpodobností pomůžeme někomu druhému a také lépe sneseme, když se na nás zrovna někdo rozhodne vylít zlost. Navíc, vděčnost je nakažlivá, někdo udělá něco pěkného pro mne a já pak zase pro někoho jiného.

Kázání

Jak vést sbírku důvodů k vděčnosti

Kázání

Jak vést sbírku důvodů k vděčnosti

(díkuvzdání)

1. čtení: Žalm 100

1 k díkuvzdání. Hlahol Hospodinu, celá země!

2 Radostně služ Hospodinu! Vstupte před jeho tvář s plesem!

3 Vězte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.

4 Vstupte do jeho bran s díkuvzdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem! Vzdávejte mu chválu, dobrořečte jeho jménu,

5 neboť Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné, jeho věrnost do všech pokolení!

2. čtení: Lukáš 17, 11 - 19

11 Na cestě do Jeruzaléma procházel Samařskem a Galileou.

12 Když přicházel k jedné vesnici, šlo mu vstříc deset malomocných; zůstali stát opodál

13 a hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“

14 Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím!“ A když tam šli, byli očištěni.

15 Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velkým hlasem velebil Boha;
16 padl tváří k Ježíšovým nohám a děkoval mu. A to byl Samařan.

17 Nato Ježíš řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět?“

18 Nikdo z nich se nenašel, kdo by se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?“

19 Řekl mu: „Vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila.“

Sestry a bratři,

je to už pár desítek let, kdy jsme jako dorost vyrazili na týdenní túru do Českého Švýcarska. Tenkrát tam ještě lesy nehořely a nebyl to ještě ani národní park. Nikdo nám nebránil lézt po pískovcových skalách a prozkoumávat jednotlivá údolí.

Zní to až neuvěřitelně, ale několik dní jsme nepotkali ani živáčka. Jedli jsme ze zásob, které jsme si vzali s sebou a pili vodu z lesních pramenů a studánek. V jedné skalní štěrbině jsme dokonce objevili polorozpadlé pušky z poslední války. Prostě dobrodružství.

Když si ale vybavím všechny emoce s vandrováním spojené, nebyly vždycky pozitivní. Například nás neustále obtěžoval hmyz, tu a tam se někdo odřel nebo nešikovně upadl, podlaha stanu byla přece jenom tvrdší než domácí matrace, a co hůř, postupně docházely zásoby. Vyšlo to jen tak tak.

Společně jsme zkonsumovali poslední sklenici s párky a po dnech strávených v divočině se hned na to vrátili zpátky do civilizace – hurá vlakem zpátky domů.

Navzdory nesnázím, jsem si jistý, že dnes na putování Českým Švýcarskem všichni tehdejší účastníci vzpomínají rádi.

Skoro bych se nebál říct s vděčností, nemyslím teď vůči mně jako vedoucímu, ale tak nějak obecně, že jsme to tenkrát přes všechny obtíže dali, jelikož ten zážitek stál za to – dneska už by to holt nešlo, nejen proto, že dávno nejsme nejmladší, ale zejména kvůli zákazu svévolného pohybu v národním parku. Nejspíš by to ani mezi ohořelými pahýly stromů nebylo v nejbližších letech zrovna ono.

Viktor Frankl, známý rakouský psychiatr židovského původu minulého století, takovou zkušenost popisuje jako záchranu do minulosti. Člověk může být vděčný za věci a zážitky, které si bezpečně uchoval ve vzpomínkách do minulosti. To, co jsme dobrého zažili, už nám totiž nikdo nemůže vzít, už se to nemůže odestát. Je na nás, co všechno chceme do minulosti zachránit. Čím více toho zachráníme, tím bohatší bude zdroj vděčnosti.

Proč na tom vůbec záleží? Nestačí žít jenom přítomností? Z výzkumů provedených v poslední době vyplývá, že vděčnost zlepšuje nejen duševní, ale i fyzické zdraví člověka. Lidé, kteří cítí vděčnost, ať už čerpají ze zásobárny uložené bezpečně ve vzpomínkách nebo ze současnosti, mají údajně nižší hladinu stresu, lépe spí, jsou méně nemocní, tvoří pevnější přátelství a cítí se být víc propojeni se světem kolem nich.

Určitě jste si také všimli, že lidé, kteří se dožili vysokého věku, nebývají obvykle zapšklými morousy ani věčně nespokojenými kverulanty.

Apoštol Pavel v listu Tesalonickým (5,18) píše stručně „za všech okolností děkujte“ nebo, jak překládají Kraličtí, „ze všeho díky činite“. Pavlovo vybídnutí by se dalo chápat také jako „v každé situaci hledejte něco pozitivního, něco, za co stojí za to být vděčný“. Hned na to apoštol dodává, že právě k takovému postoji k životu nás vybízí sám Bůh.

A jestliže je to tak, pak to znamená, že jde o docela zásadní věc, na které závisí nejen to, jak bude náš život vypadat, ale také zda a do jaké míry se v něm budeme setkávat s Bohem, jak blízko nebo

daleko mu budeme.

Jak to spolu souvisí? Na začátku jsme četli vyznání žalmisty, že Bůh je dobrý, milosrdný a věrný.

Prostě pokud hned nezapomeneme, co všechno dobrého se nám stalo, budeme tak nějak Bohu blíž. Pokud hned nezapomeneme, kdy se k nám lidé zachovali milosrdně (jiným slovem přátelsky) a zůstali při nás i když jsme měli problémy, ale uložíme si to do archivu pozitivních vzpomínek, které nám nikdo nemůže vzít, rázem pocítíme, že vedle dobrých lidí je nám nablízku i sám Bůh.

Je to jednoduché, všechno dobré, čím jsme obdarováni, zrcadlí samotného dobrého Boha. A když sami zažíváme pocit vděčnosti, s větší pravděpodobností pomůžeme někomu druhému a také lépe sneseme, když se na nás zrovna někdo rozhodne vylít zlost. Navíc, vděčnost je nakažlivá, někdo udělá něco pěkného pro mne a já pak zase pro někoho jiného.

Ještě jednu užitečnou vlastnost bychom u vděčnosti našli. V životě se můžeme ocitnout v krizi, můžeme si projít něčím těžkým, co se nezdá být vůbec dobré a pozitivní. Navzdory tomu nás to může zocelit a díky téhle zkušenosti si uvědomíme, co je pro nás skutečně důležité, co má v životě smysl. V krizích můžeme dozrát a vyrůst a svým způsobem být za prožitou bolestnou zkušenost vděční.

Nelze to ovšem od lidí, kteří krizi procházejí, automaticky vyžadovat. Každý jsme jiný a míra osobní křehkosti a zranitelnosti se u každého z nás liší. Každopádně ten, kdo má po ruce zásobník vděčnosti, který si během dosavadního života ukládal, bude ve výhodě. Má odkud čerpat, má zdroje, jak neblahou současnost alespoň do určité míry neutralizovat.

V dnešním příběhu z evangelia jsme četli o deseti malomocných. Právě šel kolem Ježíš a oni na něj hned začali volat, ať jim pomůže. Když je člověk málo-mocný, holt toho moc nezmůže, je odkázaný na moc, nebo lépe po-moc, druhých.

Malomocenství mohla být jakákoliv kožní choroba. Od kopřivky až po lepru. Postižení lidé museli žít mimo vesnici, a když kolem nich náhodou někdo procházel, nesměli se k němu přiblížit, ale museli opakovaně volat „jsem malomocný“. Jediný, kdo mohl malomocného neblahého údělu zbavit, byl místní kněz. Pokud zjistil, že se kožní defekt nešíří a není to nic vážného, prohlásil takového jedince po náležitě vykonaném očišťovacím rituálu za čistého neboli zdravého.

Ježíš jde tedy kolem zmíněných deseti malomocných a ti na něj volají, aby jim nějak pomohl. Sami jsou málo-mocní, o Ježíšovi ale už slyšeli, že naopak moc vyzařuje.

„Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“

V českém překladu čteme „mistře“ neboli „učiteli“, v řeckém originále ale malomocní volají „veliteli“. Desítka malomocných jakoby správně vytušila, že v Ježíšově osobě nejde o nějakého učitele věčných moudr, ale o velitele, který má tah na branku, který má moc měnit poměry, velitele, před kterým zlo, ať už má jakoukoli podobu, bere nohy na ramena.

„Jděte a ukažte se kněžím,“ zavolá na ně Ježíš a oni hned jdou a jak tak jdou, najednou zjistí, že ta jejich vyrážka, mindrák nebo škraloup jsou ty tam, že už nebudou muset žít ve vyhnanství, být mrzutí a stranit se lidí.

A jeden z těch deseti, když mu to po cestě dojde, se otočí a místo ke knězi zamíří zpátky k Ježíšovi. Na rozdíl od zbývajících devíti to byl Samařan.

Možná si řekl: Proč mám chodit za židovským knězem, koneckonců kdo ví, jestli se mi jako cizinci bude chtít vůbec věnovat.

Možná že mu v tu chvíli nějaké rituály byly vcelku ukradené, protože sám dobře věděl, že už je zdrav.

Možná jednoduše cítil potřebu vyjádřit vděčnost tomu, kdo mu pomohl.

A Ježíš ho za projevenou vděčnost pochválí, ne snad proto, že by na to sám netrpělivě čekal, ale kvůli Samařanu samotnému.

Vyjádřená vděčnost je totiž mnohem důležitější než nějaké rituály.

Kdo umí být vděčný, kdo si všechno dobré umí zapsat za uši, neboli, jak píše Viktor Frankl, kdo si pozitivní zkušenost zachrání do minulosti, uloží do svého archivu vděčnosti, už mu to nikdo nemůže vzít. Nejenže má potom na co vzpomínat, ale může také z téhle sbírky dobře čerpat v budoucnosti, kdy bude důvodů k radosti třeba málo.

Sestry a bratři, jak jsem tak tohle kázání ráno dopisoval, stávil se soused a přinesl mi krásnou dřevěnou hračku – traktůrek s farmářem, s připojeným valníkem a v něm kravičku. Že prý se mu to strašně líbilo a tak mi to musel koupit. Jakoby tušil, že máme dneska díkůvzdání.

Každopádně jsem si to hned uložil do své sbírky vděčnosti. Když někdy snad nebude moc veselo, traktůrek s kravičkou vytáhnu ze skříně a budu si chvíli hrát. Jsem si jistý, že chmury budou během chvíle ty tam.

Sestry a bratři, přeji vám všem krásnou neděli díkůvzdání a pro všední dny velkou sbírku důvodů, za co být vděční.

Peč

SPCH 9. 10. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)